

Шляхи Гоголя

За імперських часів у Яновщині
Та шляхи не були ще мощені
Ані бруком, ані асфальтами,
А квітчалися сміхом, жартами,

І курилися під копитами,
І стихали на Невськім у Пітері.
Ні, бетонкою їх не панькали
Біля Пришиба й під Диканькою.

Тож спинялись коні неспутані
У Рудого Панька на хуторі
І бродили зеленим вигоном,
Щоби завтра летіть на Миргород.

Садиба Гоголя — батьківський маєток, у
якому пройшли дитячі та юнацькі роки Миколи Гоголя

**Там снувалась нова колізія –
Увижалась чиnam ревізія.**

“Ревізор”

**Ой духмяні ж липневі ночі ці...
Десь там Миргород, тут – Сорочинці,
Де наварено і напечено,
Крамом лавки всі забезпечено.**

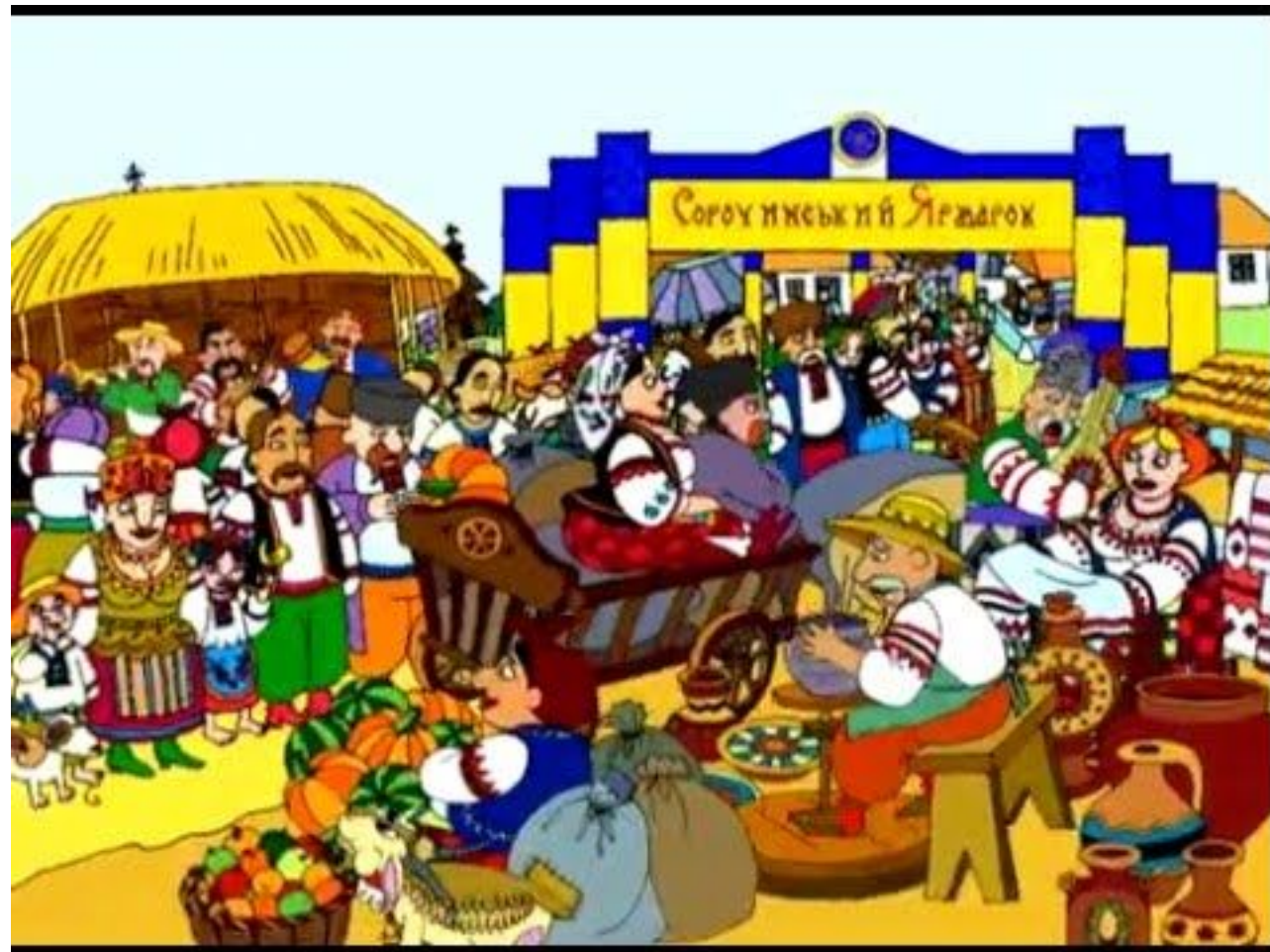

Великі Сорочинці — село в Миргородському районі Полтавської області. У давнину — Краснопіль, а з 1620-х років уже відоме під назвою Сорочинці. У цей час належало Ієремії (Яремі) Вишневецькому (до 1648 року).

**Скільки меду довкіл пахучого,
У сувоях шовку блискучого...
Куманці самі в руки просяться,
На тарелях птахи проносяться,**

**А намисто, ой не зурочити б,
Прямо в очі спішить ускочити.
Поспіль бублики хутко котяться –
Скуштувати їх з медом хочеться.**

**Ну а яблук, а груш ой нарвано...
І вирує у селі – яр-ма-рок!
Солопій і Хівря приїхали.
Воли їхні бредуть ледь...
Ніколи!..**

Але ті ходи не прискорюють,
Лиш проблеми всілякі створюють.
А тут цей іще... Голопупенко...

“Як посварилися Іван Іванович з Іваном Никифоровичем”

**І Парася, як рута-рутонька...
Крадькома їй Грицько підморгує,
А вона... хоче бути гордою...**

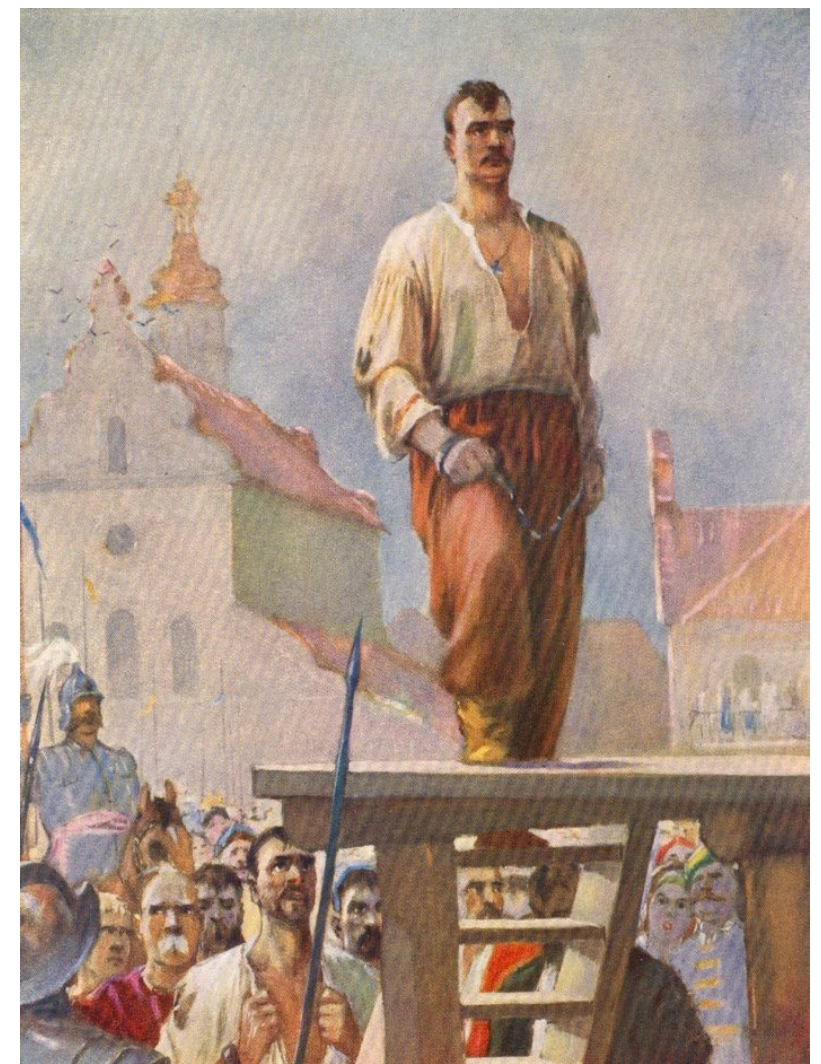
**Гоголь повагом йде, всміхається,
З земляками щиро вітається.
«Е, про ярмарок цей писатимуть...
В світі всьому про нього знатимуть!...».**

**... А довкілля буяло соками,
Озерцями брело глибокими,
І неслися гніді, не лякалися,
І під ними земля колихалася,**

**І ставали сини хоробрими...
«Добре, синку! Остапе, добре, мій!..»
Слова Бульби здіймались птахами,
І хмурнішала вись над ляхами.**

А шляхи усе далі слалися,
І гніді на них спотикалися,
Випрямлялися й ніби дужчали
Поміж мертвими, поміж душами.

**І неслися в галоп епохою,
Між чортами, дяком, Солохою,**

“Ніч перед Різдвом”

**Із Вакулою зустрічалися,
Мимо вікон Оксани мчалися...**

“Ніч перед Різдвом”

**Зупинялись в краю чужинному,
Щоб тужити тут за жоржинами.
Ой у відчаї у бездонному
Задихавсь поет за кордонами.**

Пам'ятник М. Гоголю в Римі

**Все ж знесилений, Богом прощений,
Повертався він до Яновщини.
Батько, мати та дні в любові, і...
Знову шлях лягав до Московії.**

Отец Н.В. Гоголя

Мать Н.В. Гоголя

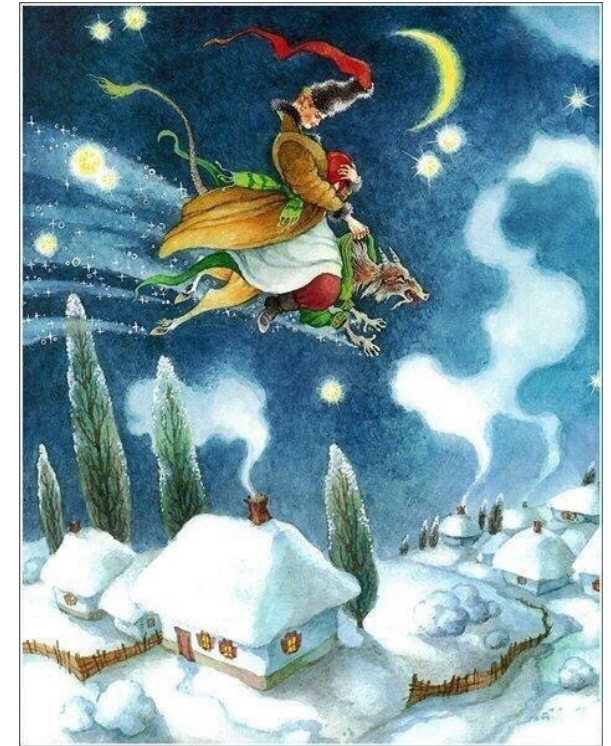

**...На Арбаті трійка спинилася,
Зірка з неба ясна скотилася...
Дні zostалися недопитими,
Коні крешуть у ніч копитами,**

**І тумани пливуть долиною...
Як сумує він за Україною!..**

(Михайло Любивий,
с. Гоголеве Шишацького району Полтавської області,
“Полтавський вісник”, 2013р. № 13)

Цікаві факти із життя Миколи Васильовича Гоголя

“Бути у світі й нічим не позначити свого існування — це здається мені жахливим”.

М.Гоголь

Мати Гоголя, Марія Іванівна, яка вважалася першою красунею Полтавщини, була видана заміж у 14 років за батька письменника, на той час удвічі від неї старшого.

Микола Васильович Гоголь народився 20 березня (1 квітня) 1809 року в містечку Великі Сорочинці Полтавської губернії.

Гоголь у дитинстві

Згідно з сімейними переказами він походив зі старовинного українського козацького роду і був *нащадком відомого козака Остапа Гоголя*, що був наприкінці XVII століття гетьманом Правобережної України .

До речі, при народженні прізвище письменника була Яновський і тільки через у 12 років він став Миколай Гоголь-Яновський.

Гоголь був третьою дитиною із дванадцяти. Всього в родині було шість хлопчиків і шість дівчаток.

Мати, Марія Іванівна, переказувала маленькому Миколі картини Страшного суду, які потім переслідували Гоголя все життя.

Коли майбутній великий письменник навчався в школі, його твори, за оцінками вчителів, були досить посередніми, він був слабкий у мовах, а добре встигав тільки в російській словесності та в малюванні.

В Ніженському ліцеї, де вчився Гоголь, його побоювалися за скритність та небезпечні витівки.

Приїхавши до Санкт-Петербургу одразу після закінчення Ніжинської гімназії, Микола Васильович опинився у дуже непростій ситуації.

Гоголь сподівався стати зіркою, опублікувавши свою романтичну поему "Ганц Кюхельгартен" і вклавши чималі гроші у видавництво цієї книги.

Але "петербурзький дебют" обернувся для нього, 20-річного письменника, повним провалом. Що зробив Гоголь?

Викупив усі примірники книги, спалив їх і залишився без копійки грошей...

Також Гоголь неодноразово спалював рукопис "Мертвих душ", останній том так і не був надрукований.

Маленький зріст письменника (160 см) теж не додавав йому впевненості у житті.

Та це не завадило Гоголю-ліцеїсту опанувати студентську сцену.

З неї він викликав сміх не зовнішнім виглядом, а гострим слівцем і чудовою акторською грою.

“Зі сміхом слід поводитися обережно, бо він заразний” (М.Гоголь)

Гоголь **соромився свого носа**, і, мабуть, навіть художників просив згладжувати на картинах цей недолік зовнішності.

Тому на всіх портретах письменника ніс виглядає по-різному.

Можливо, одна з петербурзьких повістей Гоголя не випадково названа "Ніс".

Взагалі, Гоголь був **дуже сором'язливим**: якщо в компанії з'являвся незнайомець письменник хутко зникав із кімнати.

“Часто крізь видимий світу сміх ллються невидимі світу сльози” (М.Гоголь).

Гоголь **ніколи не був одружений**.

Власну сім'ю Гоголь так і не завів, і взагалі невідомо, чи були у нього які-небудь зв'язки з жінками.

Щоправда, навесні 1850 року Гоголь робив через посередників пропозицію (перше і востаннє в житті) **Анні Віельгорській**, але отримав відмову.

Анна Віельгорська

Єдине прижиттєве фото Миколи Гоголя (в центрі). 1845 рік. Рим. Груповий дагерротип. Автор - Сергій Левицький. Ательє "Perrot"

У своїх кишнях Гоголь завжди носив солодощі, які постійно жував, бо був "страшенним солодкоїжкою". Живучи в готелі, він ніколи не дозволяв прислузі забирати поданий до чаю цукор, збирав його та навіть ховав.

Гоголь **любив готувати** і пригощати друзів варениками та галушками.

Один з улюблених його напоїв – козяче молоко, яке він варив особливим способом, додаючи ром. Це куховарство він називав гоголем-моголем та часто, сміючись, говорив: «Гоголь любить гоголь-моголь!»

Гоголь 12 років прожив за кордоном — у Німеччині, Швейцарії, Франції, Італії та одного разу здійснив паломницьку подорож до Єрусалиму.

Мандрівки прекрасними країнами Гоголь здійснював за кошт знайомих, які погоджувались узяти його з собою. **Не маючи заощаджень**, він оплачував своє утримання байками, якими потішав компанію. У довгій дорозі цікавий співрозмовник — на вагу золота.

Гоголь дуже сильно був прив'язаний до **собаки Джозі** (породи мопс), якого йому подарував **Пушкін**. Коли ж Джозі померла (Гоголь тижнями не годував тварину), на Миколу Васильовича "напала смертельна туга і смуток".

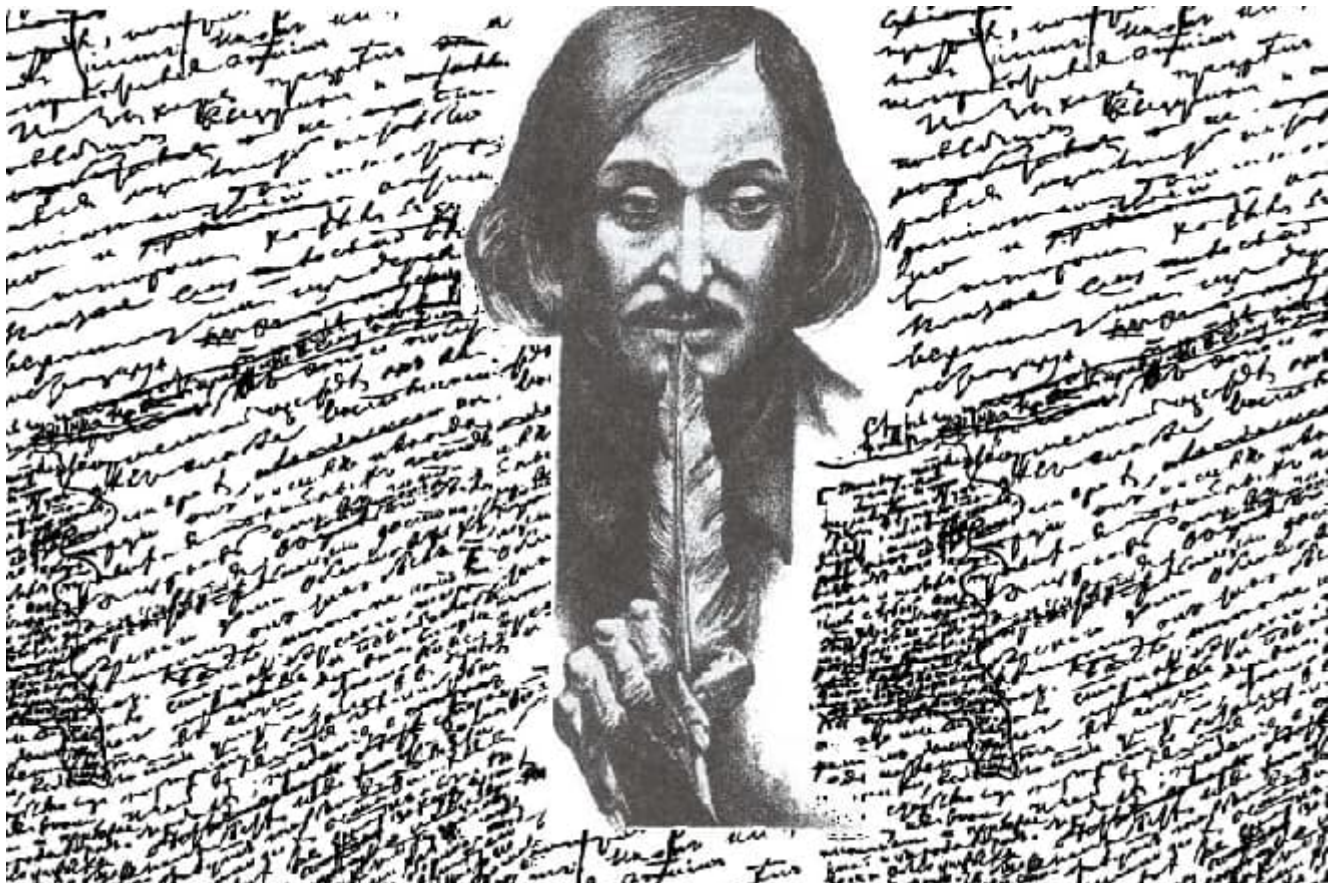
У Гоголя була **пристрасть до рукоділля**. Він любив в'язати на спицях шарфи, кроїти сестрам сукні, ткати пояса, шити для себе шийні хустки.

Гоголь **дуже боявся грози**. За словами сучасників, негода погано діяла на його слабкі нерви.

Сучасні фахівці в галузі психіатрії проаналізували тисячі документів і прийшли до абсолютно певного висновку про те, що ніякого психічного розладу у Гоголя не було.

Можливо, він **страждав на депресію**, і якби до нього було застосовано правильне лікування, великий письменник прожив би набагато довше...

Гоголь у своєму заповіті за сім років до смерті попереджав, щоб тіло його поховали тільки у випадку явних ознак розкладання тіла.

За спогадами сучасників Гоголя, до власної смерті письменник ставився спокійно, ніби був готовий до неї.

Серед причин, які призвели до його передчасної кончини у віці майже 43 років, крім інших причин, називають добровільне позбавлення себе їжі.

Опис майна Гоголя після смерті показав, що залишилося особистих речей на суму 43 рублі 88 копійок.

Його речі були обносками і говорили про повну байдужість письменника до свого зовнішнього вигляду в останні місяці його життя. Жалюгідна сума, якщо зважити, що на благодійність Гоголь жертвував тисячами.

“Ця людина є, можливо, самим екстраординарним, генієм-самородком, якого коли-небудь знав світ”.

Анрі Труайя